uitgeverij SWP

De kracht van opvoeden

Pedagogisch werkzame factoren in jeugdzorg en onderwijs

ISBN:
9789088503375

Auteur:
Peter van der Doef

Meer info:
swpbook.com/1579

Ouders worden tegenwoordig van alle kanten, met de wetenschap voorop, indringend bestookt met opvoedkundige adviezen waardoor het onmogelijk lijkt nog op eigen kracht ‘gewoon’ de eigen kinderen te mogen opvoeden. Zeker als ouders en kinderen te maken krijgen met jeugdzorg en onderwijs is het de vraag welke aandacht en ruimte gegeven wordt aan hun eigen visie op problemen.

Tegen deze stand van zaken wordt in *De kracht van opvoeden* stelling genomen, in naam van een pedagogiek die mensen niet onnodig afhankelijk wil maken en een bewustmaking wil bevorderen van de eigen kracht als opvoeder.

Opvoedingsvragen en ontwikkelingsopgaven worden vanuit diverse kanten belicht, waarbij steeds wordt nagegaan hoe de kracht van opvoeden in de praktijk van jeugdzorg en onderwijs tot zijn recht kan komen. Aandacht wordt gevraagd voor belangrijke ontwikkelingsdomeinen van kinderen en voor de vraag hoe pedagogische krachten kunnen worden aangewend om problemen in deze domeinen te voorkomen en te verhelpen.

Onderzoek naar werkzame factoren in de jeugdzorg heeft uitgewezen dat slechts 15 procent van de effecten verklaard kan worden vanuit een specifieke handelingsmethodiek en dat maar liefst 85 procent gelegen is in niet-specifieke factoren. In de toekomst kan dus nog een groot terrein in kaart worden gebracht van werkzame factoren die nu nog een niet-specifiek karakter hebben.

In dit boek wordt de balans opgemaakt van de huidige stand van zaken in de jeugdzorg en onderwijs ten aanzien van deze ontwikkelingen.

In deze bundel onder redactie van dr Peter van der Doef de volgende bijdragen:

Pedagogische basis van jeugdzorg
In de vorige eeuw heeft de theorie van J.F.W. Kok aan de jeugdzorg een (ortho)pedagogische basis gegeven, waarmee de orthopedagogiek zich een plaats heeft verworven naast de psychologie en de kinderpsychiatrie. De spreker heeft op basis van deze theorie een nieuw model ontwikkeld dat laat zien hoe kinderpsychiatrische diagnoses in relatie staan tot opvoedingsvragen. Hierdoor kunnen opvoedingsvragen nadrukkelijker en gerichter worden betrokken in de jeugdzorg.
- Dr. Peter van der Doef, gedragswetenschapper in de jeugdzorg, auteur en redacteur Pedagogiek in Praktijk Magazine

Herstel van het gewone leven
Herstel van het gewone leven is de titel van een inspirerend orthopedagogisch boekje uit het verleden van de hand van W. ter Horst. Jo Hermanns blaast dit thema nieuw leven in door het herstel van het gewone leven tot centraal doel van de jeugdzorg te verklaren. Hij bepleit nieuwe aandacht voor het herstel van het evenwicht tussen draagkracht en draaglast bij jeugdigen en opvoeders.
- Prof.dr. Jo Hermanns, bijzonder hoogleraar Kohnstammleerstoel Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de UvA. Tevens bijzonder lector aan de Hogeschool Utrecht

uitgeverij SWP

Hulp bij ontwikkelingsachterstanden van kinderen
Kinderen zijn vaak krachtiger dan wij denken of dan een kinderpsychiatrische diagnose doet vermoeden. Het is de kunst om kinderen op hun krachten aan te spreken in plaats van hun zwakheden te compenseren. Er moet dan wel rekening worden gehouden met het ontwikkelingsniveau van kinderen en oog te krijgen voor het veelal grillige patroon van ontwikkelingslijnen bij complexe problematiek.
- Dr. Martine F. Delfos, lector, TSE/HES

Spelend leren
In spel geven kinderen actief invulling niet alleen aan hun sociale ontwikkeling, maar ook aan hun cognitieve ontwikkeling. Voorwaarde hierbij is dat de volwassenen zich niet te veel met het kinderspel bemoeien. We moeten weer leren vertrouwen op de kracht van het spelend leren van jonge kinderen en het leren niet te eenzijdig cognitief benaderen.
- Prof. dr. Sieneke Goorhuis-Brouwer, bijzonder hoogleraar Spraak- en Taalstoornissen bij kinderen, RUG

Inspirerende onderwijsvisies
In het onderwijs zijn kinderen vaak de passieve ontvangers van het programma dat wij voor hen bedenken. Een dergelijke opvatting over onderwijs geven komt niet tegemoet aan een belangrijke basisbehoefte: de behoefte aan autonomie. Hoe kunnen we kinderen meer autonomie geven? Brouwers bespreekt vier autonomie bevorderende onderwijsvisies: het ervaringsgericht en het ontwikkelingsgericht onderwijs en de benaderingen van Reggio Emilia en kaleidoscoop (High Scope).
- Helma Brouwers, pedagoog en onderwijskundige. Ze schreef het boek *Kiezen voor het jonge kind*

Krachtig ouderschap
De kracht van ouders kan op talrijke manieren onderuit worden gehaald. Ouders kunnen hun eigen persoonlijke en maatschappelijke problemen hebben en bovendien vaak de schuld krijgen van misstappen van hun kinderen. Weille pleit om problemen daar te leggen waar ze thuis horen en ouders niet onnodig te belasten met de onmacht van anderen.
- Katie-Lee Weille, ASCW, PhD, lector Ouderschap en Ouderbegeleiding, Hogeschool Leiden

De persoon van de opvoeder
De werkzaamheid van niet-specifieke factoren in de opvoeding noodzaakt tot een herbezinning op de rol van de persoon, die het succes van een methodiek kan maken of breken. Iedereen herinnert zich uit zijn jeugd inspirerende opvoeders die min of meer toevallig in ieders leven opdoken. Hoe kan het toeval een handje worden geholpen?
- Dr. Bas Levering, docent en onderzoeker Universiteit Utrecht, lector Algemene Pedagogiek Fontys Hogescholen Tilburg en Hoofdredacteur Pedagogiek in Praktijk

Mag het ietsje gewoner?
Jan Janssens heeft de orthopedagogiek steeds op een persoonlijke manier vorm en inhoud gegeven.
- Prof. dr. Jan Janssens, hoogleraar Opvoedings- en gezinsondersteuning Sectie Orthopedagogiek: gezin en gedrag, Radboud Universiteit Nijmegen

Reviews

> "*Opvoedingsvragen en ontwikkelingsopgaven worden vanuit diverse kanten belicht, waarbij steeds wordt nagegaan hoe de kracht van opvoeden in de praktijk van jeugdzorg en onderwijs tot zijn recht kan komen. Aandacht wordt gevraagd voor belangrijke ontwikkeling van kinderen en voor de vraag hoe pedagogische krachten kunnen worden aangewend om problemen in deze te voorkomen en te verhelpen.*"
> - Uit Romdom het Kind 4 (2012): **De kracht van opvoeden**